

Zajęcia fakultatywne: kierunek SOCJOLOGIA, 30 h, 2021/2022

1	Nazwa zajęć po polsku i angielsku	Mniejszości narodowe i etniczne w Europie/National and ethnic minorities in Europe
2	Imię i nazwisko wykładowcy, tytuł/stopień naukowy	Andrzej Jekaterynczuk, dr
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	
5	Semestr	zimowy
6	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	<p>Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego): Wykład 30h zima, 2 ECTS Konsultacje i zaliczenie: 0,2 ECTS Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego: 30h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego: 0,8 ECTS</p> <p>Godziny niekontaktowe (praca własna studenta): Studiowanie literatury: 0,5 ECTS Przygotowanie się do zaliczenia: 0,5 ECTS Łączna liczba godzin niekontaktowych: 30h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 1</p> <p>Sumaryczna liczba punktów ECTS 2</p>
7	Wymagania wstępne	Brak
8	Opis zajęć	<p>Zajęcia poświęcone są problematyce mniejszości narodowych, etnicznych i kulturowych w Polsce i Europie. Omówione zostaną pojęcia mniejszości narodowych, etnicznych, językowych oraz ich charakterystyka w poszczególnych państwach europejskich. Analizie zostaną poddane zarówno aktualne dane statystyczne dotyczące liczebności, rozmieszczenia i struktury mniejszości w poszczególnych państwach europejskich, jak też najważniejsze uwarunkowania społeczne, polityczne, religijne funkcjonowania mniejszości. Odrębnym zagadnieniem będzie analiza różnych modeli relacji mniejszość-większość w Europie z uwzględnieniem różnic dla różnych społeczeństw. Analizie poddane zostaną postawy społeczne wobec mniejszości, m. in. kwestie dyskryminacji, uprzedzeń, rasizmu, stereotypów narodowych. Ponadto omówione zostaną najważniejsze przykłady ochrony praw mniejszości w różnych państwach europejskich. Dodatkowo ukazany zostanie wpływ procesów migracyjnych na strukturę etniczną społeczeństw europejskich i na położenie tzw. historycznych mniejszości narodowych i etnicznych.</p>
9	Zakres tematów	<ol style="list-style-type: none"> 1. Definicje narodu, państwa narodowego, mniejszości narodowej, mniejszości etnicznej, językowej. Autochtoni a ludność napływowa. 2. Koncepcje narodu i państwa narodowego. 3. Mniejszości narodowe i etniczne w społeczeństwach europejskich – geneza i kierunki przemian. 4. Integracja czy asymilacja mniejszości? Różne modele relacji mniejszość-większość w Europie z uwzględnieniem różnic dla różnych społeczeństw. 5. Postawy społeczne wobec mniejszości: dyskryminacji, uprzedzeń, rasizmu, stereotypów narodowych.

		<p>6. Ochrona praw mniejszości w różnych państwach europejskich.</p> <p>7. Wpływ procesów migracyjnych na strukturę etniczną społeczeństw europejskich oraz na położenie tzw. historycznych mniejszości narodowych i etnicznych.</p> <p>8. Współczesne formy i przejawy nacjonalizmu w Europie oraz sposoby jego przewyżnienia.</p> <p>9. Mniejszości narodowe i etniczne w Polsce oraz innych państwach postsocjalistycznych w Europie Środkowo-Wschodniej.</p> <p>10. Liczebnie małe mniejszości narodowe i etniczne w społeczeństwach europejskich.</p> <p>11. Muzułmanie w Europie.</p> <p>12. Mniejszość żydowska w Europie .</p> <p>13. Polacy w Europie: mniejszość narodowa czy migranci?</p> <p>14. Mniejszość niemiecka w państwach europejskich.</p> <p>15. Najważniejsze uwarunkowania społeczne, polityczne, religijne funkcjonowania mniejszości w społeczeństwach europejskich.</p>
10	Literatura (z podziałem na obowiązkową i uzupełniającą)	<p>Literatura podstawowa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Chałupczak H.E., Michalik, Mniejszości narodowe i etniczne w procesach transformacji oraz integracji, Lublin 2006. 2. Porębski A., Europejskie mniejszości etniczne. Geneza i kierunki przemian, Warszawa-Kraków 1991. 4. Strzelczyk J., Zapomniane narody Europy, Wrocław 2006. 3. Chałupczak H., Browarek T., Mniejszości narodowe w Polsce 1918-1945, Lublin 2000. 4. Wojciechowski A., Nacjonalizm w Europie Środkowo-Wschodniej, Wrocław 2000. 5. Żelazny W., Etniczność Ład – Konflikt - Sprawiedliwość, Poznań 2006. 6. Walas T., Narody i stereotypy, Kraków 1995. 7. Hroch M., Małe narody Europy Perspektywa historyczna, Wrocław 2003. 8. Waldenberg M., Narody zależne i mniejszości narodowe w Europie Środkowo-Wschodniej, Warszawa 2000. 9. Nikitorowicz J., Grupy etniczne w wielokulturowym świecie, Sopot 2010. 10. Sadowski A., Społeczeństwo wielokulturowe z perspektywy pogranicza, Kraków 2019. <p>Źródła elektroniczne:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dane urzędów statystycznych poszczególnych państw europejskich. <p>Literatura uzupełniająca:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Adamczyk A., Sakson A (red.), Europejskie i polskie doświadczenia z etnicznością i migracjami w XXI wieku, Poznań 2018. 2. Wojakowski D., Swójskość i obcość w zmieniającej się Polsce, Warszawa 2007. 3. Janusz G., Ochrona praw mniejszości narodowych w Europie, Lublin

		<p>2011.</p> <p>4. Machul-Telus B. (red.), Romowie, Warszawa 2019.</p> <p>5. Jurek K., Tożsamość imigrantów z Białorusi i Ukrainy. Wchodzenie w polskie społeczeństwo, Lublin 2016.</p> <p>6. Widy-Behiesse Marta, Zasztowt Konrad (red.), Islam w Europie: nowe kierunki badań : księga ku czci profesor Anny Parzymies, Warszawa 2015.</p>
11	Efekty uczenia się z przyporządkowaniem do efektów uczenia się kierunkowych	<p>W1, Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska z zakresu subdyscyplin socjologicznych oraz pozostałe szczegółowe zagadnienia społeczne (K_W02 P6, U_W P6S_WG)</p> <p>U1, Potrafi wykorzystywać posiadaną wiedzę socjologiczną w warunkach przewidywalnych i wymagających niestandardowych rozwiązań (K_U01, P6U_U P6S_UW)</p> <p>U2, Potrafi dyskutować na tematy społeczne i krytycznie oceniać stanowiska innych dyskutantów (K_U06, P6U_U P6S_UK)</p>
12	Sposób weryfikacji efektów uczenia się (oddzielnie dla każdego efektu)	<p>W1: prezentacja multimedialna, aktywność na zajęciach</p> <p>U1: prezentacja multimedialna, aktywność na zajęciach</p> <p>U2: prezentacja multimedialna, aktywność na zajęciach</p>
1 3	Metody dydaktyczne	Dyskusja problemowa, dyskusja grupowa, krytyczna analiza tekstu, objaśnianie, prezentacje.
1 4	(1) Metody oceniania (2) Kryteria oceniania	<ol style="list-style-type: none"> Praca semestralna - prezentacja, aktywność podczas dyskusji w czasie zajęć. Pozytywna ocena za prezentację multimedialną oraz za aktywność w czasie dyskusji.
1 5	Uwagi	Forma zajęć pozostaje uzależniona od sytuacji pandemicznej i rozwiązań, jakie zostaną przyjęte dla dydaktyki w przyszłym semestrze